

ZORGBELEID GBS MOZAÏEK HUMBEEK

1.1. ONZE SCHOOLVISIE

'Elk kind is anders. Elk kind leert anders. Elk kind heeft recht op bijkomende ondersteuning of extra uitdaging. We trachten dat elk kind zijn doel bereikt ... de weg er naartoe kan verschillend zijn. Daarnaast blijven we de lat voor elk kind hoog genoeg leggen.'

Een veilig en warm klasklimaat en het stimuleren van het welbevinden en de betrokkenheid van alle leerlingen is voor ons prioritair.

Door onze gezamenlijke betrokkenheid en verbondenheid willen we een school zijn waar kinderen zich goed voelen. Een school waar ze zich kunnen ontplooien vanuit een brede basiszorg en waar zij kunnen opgroeien en het beste uit zichzelf halen.

De uitbouw van ons zorgbeleid is een opdracht voor het ganse team. Het is een gedeelde zorg. Wij engageren ons samen om **elk kind** zo goed mogelijk **voor te bereiden** op het **leven binnen de hedendaagse maatschappij**.

Als schoolteam vinden we het dan ook belangrijk dat elk kind zich goed voelt en graag naar school komt.

Binnen een veilige en geborgen sfeer besteden we aandacht aan de eigenheid van elk kind. We hebben oog voor de talenten van de kinderen, maar houden ook rekening met de specifieke leer- en ontwikkelingskansen van elk kind. We bouwen verder op wat de kinderen reeds beheersen, op hun talenten en op hun vele interesses.

Om dit alles te bereiken zorgen we voor een krachtige leeromgeving waarbij via diverse werkvormen op een positieve manier wordt omgegaan met de diversiteit tussen de kinderen en waarbij er een uitdagend leer- en leefklimaat gecreëerd wordt voor alle kinderen. Op die manier ondersteunen we een kind in zijn leer- en groeiproces.

Niet alle kinderen kunnen op hetzelfde moment dezelfde leerstof aan. Soms is verrijking, remediëring of differentiatie noodzakelijk. Dat houdt ook in dat niet alle leerlingen gedurende het schooljaar op dezelfde wijze worden geëvalueerd.

Het zorgbeleid vormt dan ook een voortdurende afstemming tussen het pedagogisch-didactische aanbod en de behoeften van de leerlingen.

Voor de uitwerking van onze zorg proberen wij de uitgangspunten van handelingsgericht werken zoveel mogelijk centraal te stellen en gebruiken wij het zorgcontinuüm om de praktijk vorm te geven.

Op school hanteren we een digitaal leerlingvolgsysteem waar er voor elke leerling een dossier wordt opgesteld. Aan de hand van ons leerlingvolgsysteem registreren we de groei en ontwikkeling van onze kinderen. Bij onze observaties houden we rekening met de vooropgestelde doelen van het leerplan Leer Lokaal. We pogen om tijdig te signaleren wie extra zorg nodig heeft, gaan de zorgvragen analyseren en acties op touw zetten.

We betrekken zoveel mogelijk ouders, CLB, leersteuncentrum VONC en andere externe diensten in de evaluatie van het kind. Dit door voortdurend te reflecteren, bij te sturen, te evalueren en te informeren.

Goed overleg, met wederzijds respect en vertrouwen, speelt een belangrijke rol in de zorg rond het kind.

We vinden het dan ook belangrijk om de drempel van onze school zo laag mogelijk te houden en staan open voor de inbreng van de ouders. Ook onze kinderen willen we zoveel mogelijk betrekken in het totale schoolgebeuren.

Continu zorg dragen voor alle kinderen blijft onze missie.

1.2. ONS ZORGBELEID

Sinds schooljaar 2023 - 2024 is het Decreet Leersteun ingevoerd in het onderwijs. Dit houdt in:

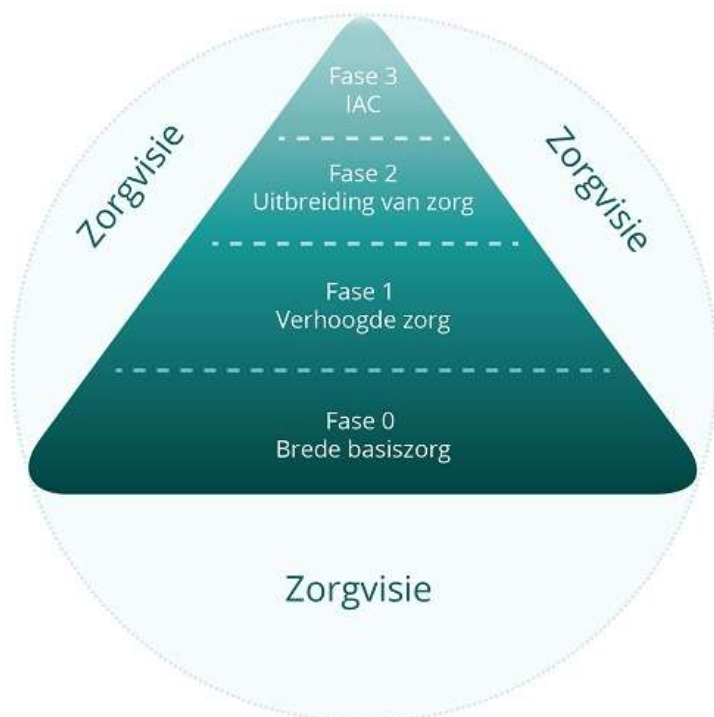
Dat (ook) leerlingen met bijzondere pedagogische noden (zoals leerproblemen, gedragsproblemen en ontwikkelingsproblemen) recht hebben op redelijke maatregelen zodat ook zij kunnen participeren aan het onderwijs in een gewone school.

Dat de school, het CLB en het Leersteuncentrum daartoe dienen samen te werken met ouders en leerling volgens een in het decreet omschreven methode en binnen het zorgcontinuüm.

Het zorgcontinuüm bestaat uit 4 fasen van zorg. In een eerste fase speelt de leerkracht in zijn eigen klas de hoofdrol (0). Een volgende fase breidt de zorg uit naar schoolniveau, waarbij het zorgteam een belangrijke rol speelt (1). Wanneer de zorg binnen de school onvoldoende blijkt, wordt samengewerkt met het clb (2).

In sommige gevallen werken we vanaf niveau 2 samen met externe hulpverleners (2a) of schakelen we ondersteuning van externen in binnen de school (2b). Vanaf zorgniveau 3 stappen we met de leerling af van het gemeenschappelijk curriculum. In dit geval kunnen we samen met de ouders kiezen om naar het buitengewoon onderwijs (3a) te gaan of het

individueel aangepast curriculum vorm te geven binnen de mogelijkheden van de school gewoon basisonderwijs (3b).

FASE 0: BREDE BASISZORG

De centrale figuur in de zorg voor uw kind is de leerkracht. Hij/zij vult de basiszorg in voor uw kind. Dat betekent o.a. dat hij/zij:

- zorgt voor een rijk pedagogisch aanbod in de klas
(vb. Nieuw spel- en leermateriaal, nieuwe methodes, smartboard, pc of ipad in de klas, online-oefenvormen als Scoodle play, wandplaten met spellingsregels, uniforme referentiematen in de hele school, leerlijnen van 1^okl. tot 6^olj.)
- oog heeft voor verschillen tussen leerlingen en er rekening mee houdt
(vb. Kinderen die slecht zien of slecht horen kunnen vooraan zitten)
- oog heeft voor de socio-emotionele ontwikkeling van leerlingen
(vb. kringgesprek, kindcontact, speelhoek, boekenhoek, leren omgaan met emoties, omgangsbeleid, conflictenblad, klaverblad, het verbeteren van communicatie, stimuleren van samenwerking)
- differentieert (tempo en methode) volgens de nood van de leerling
(vb. Niveaulezen via tutorlezen en leesmaatjes, basis- en uitbreidingsoefeningen in rekenboek, kinderen maken oefeningen zonder

instructie, met instructie of met verlengde instructie al naargelang hun behoefte, uitbreidingsoefeningen of pluswerking voor snelle of cognitief sterke kinderen, opdeling klas in groepen bij co-teaching)

remedieert als leerlingen het niet van de eerste keer verstaan hebben

(vb. remediëringsoefeningen rekenen en taal)

volgt alle leerlingen op via observaties, toetsen en leerlingvolgsysteem

(digitaal leerlingvolgsysteem Broekx, doelgericht observeren in de kleuterschool, Samen over de drempel, Dia-toetsen, AVI-testen, methodetoetsen, Koala, Vlaamse toetsen)

samenwerkt met de ouders via ouderplatform, agenda, rapport, oudercontacten, brieven, schoolwebsite en infomomenten

Als ouders een (schoolgerelateerd) probleem ondervinden bij hun kind, gaan zij er best eerst met de klasleerkracht over praten. Ook leerlingen kunnen in de eerste plaats met hun problemen steeds bij hun leerkracht terecht.

FASE 1: VERHOOGDE ZORG

Als de leerkracht met een bepaalde leerling problemen ondervindt die ze samen met de ouders niet opgelost krijgt, kan ze beroep doen op de zorgcoördinator. We komen dan in de volgende fase van het zorgcontinuüm. In een zorgoverleg tussen leerkracht en zorgcoördinator wordt hier verder gezocht hoe dit kind binnen de school kan geholpen worden.

Er wordt nagekeken of alle maatregelen uit de fase van basiszorg optimaal ingezet worden voor dit kind

Er wordt bekeken wat verder dient onderzocht of geobserveerd te worden (vb. focusdoelen vooropstellen, niveaubepaling, klasobservatie)

Daarnaast kunnen verdere differentiërende en remediërende maatregelen bedacht worden.

(vb. stappenplannen, pictogrammen, hulpmappen, rekengroepje, spellinggroepje, gedifferentieerd huiswerk)

Er wordt nagedacht over mogelijke compenserende maatregelen.

(vb. gebruik van rekenmachine, tafelkaart, Sprint)

FASE 2: UITBREIDING VAN ZORG

Als na een eigen traject op niveau 1 de school vindt dat ze onvoldoende het probleem van een bepaalde leerling kan aanpakken, kan ze beroep doen op het CLB. We komen dan in de fase van 'uitbreiding van zorg'.

In een multidisciplinair overleg (MDO) zitten leerkracht, zorgcoördinator en CLB (eventueel ook de zorgleerkracht en de directeur) samen om verder te zoeken naar nog meer aan het kind aangepaste differentiërende, remediërende en compenserende maatregelen. Vanaf deze fase kunnen er ook dispenserende maatregelen genomen worden. Bepaalde doelstellingen uit het leerplan worden dan niet meer nagestreefd omdat ze niet haalbaar zijn voor een bepaalde leerling. Vanaf deze fase kunnen we ook externe hulpverleners betrekken.

In deze fase zal het CLB soms een individueel traject uitvoeren. Het CLB verheldert daarbij het probleem niet enkel vanuit het schoolperspectief, maar ook vanuit het ouder- en leerlingperspectief. Als op het MDO besloten wordt dat zo'n CLB-onderzoek wenselijk is, zal de school de ouders aanraden contact op te nemen met het CLB. Enkel als de ouders zelf de stap naar het CLB zetten, zullen ze uitgenodigd worden voor een intakegesprek. Uiteraard worden ook alle gegevens verzameld in de vorige fasen van het zorgcontinuüm meegenomen.

In een adviesgesprek met de ouders wordt vervolgens bekeken welke verdere maatregelen nodig zijn om het probleem weer vlot te krijgen. Er wordt tevens afgesproken of en op welke manier de school zal op de hoogte gebracht worden van het CLB-onderzoek.

Als ouders niet wensen samen te werken met het CLB, werkt het CLB gewoon verder met de school. De leerling wordt dan niet onderzocht en de ouders worden niet uitgenodigd. De school heeft nog steeds recht op begeleiding van het CLB.

FASE 2a: VERWIJZING NAAR EXTERNE HULPVERLENERS

In de fase 2 van 'uitbreiding van zorg' kan beslist worden dat de leerling best ook buitenschools geholpen wordt. Aan de ouders wordt dan voorgesteld om een externe hulpverlener te contacteren, zoals bijvoorbeeld:

Een logopedist (die werkt aan taal, articulatie, lezen, spelling en rekenen)

Een kinesist (die werkt aan de motorische vaardigheden)

Een therapeut (die werkt rond de gevoelens, het gedrag en de relaties)

Een revalidatiecentrum (dat de algemene ontwikkeling stimuleert)

Een geneesheer: huisarts, NKO-arts, oogarts, kinderpsychiater, ... enz.

Ouders zijn natuurlijk vrij om al dan niet op ons voorstel in te gaan. Vaak zijn er immers ook kosten verbonden aan het inschakelen van externe hulpverleners. De school en het CLB verwijst indien mogelijk steeds door naar gesubsidieerde of terugbetaalde begeleidingen. Als de ouders ervoor kiezen om op ons voorstel in te gaan, wordt de samenwerking tussen school en externe hulpverlener verder op punt gesteld en opgevolgd door het CLB. Zo kan de school zich blijven focussen op zijn onderwijstaak en basiszorg.

We raden af dat ouders zonder overleg met de school of het CLB een externe hulpverlener voor de schoolgerelateerde problemen van hun kind contacteren. De externe hulpverlener zal immers vaak de school nodig hebben om het probleem in kaart te brengen en om eraan te werken. Als ouders een schoolgerelateerd probleem ervaren bij hun kind is het dus beter om daar eerst met de leerkracht over te praten. Indien nodig zetten de leerkracht en de zorgcoördinator samen de volgende stappen in het zorgcontinuüm.

FASE 2b: LEERSTEUNCENTRUM

Het leersteuncentrum bestaat uit de samenwerking tussen onze scholen, scholen buitengewoon onderwijs, de pedagogische begeleidingsdienst OVSG en het CLB NWB. Het doel is een leerlingen-, leerkrachten- en teamgerichte ondersteuning in functie van leerlingen met een ondersteuningsnood voelbaar tot op de klasvloer.

In een aantal gevallen kunnen we in fase 2 van 'uitbreiding van zorg' het Leersteuncentrum VONC inzetten. Een leerkracht uit een school voor buitengewoon onderwijs komt dan 2 lestijden per week (soms 4) de gewone school ondersteunen bij het onderwijs aan de leerling met bijzondere noden. Deze ondersteuning is gratis. Enkel de CLB's kunnen een leersteunbegeleiding opzetten. Zij moeten zich hierbij strikt houden aan 2 voorwaarden.

Een kind heeft recht op leerondersteuning als blijkt dat de school er, ondanks hun inspanningen en redelijke aanpassingen, niet in slaagt tegemoet te komen aan de noden van het kind.

Dit geldt voor volgende types:

Voor type basisaanbod (leermoeilijkheden, matig verstandelijke beperking en leerstoornissen)

Voor type 2: verstandelijke beperking (IQ lager dan 60)

Voor type 3: een emotionele of gedragsstoornis (bv.: ADHD, OOD, CD, angststoornis, stemmingsstoornis, hechtingsstoornis)

Voor type 4: een motorische beperking (bv. DCD of dyspraxie)

Voor type 6: een visuele beperking

Voor type 7: een auditieve beperking

Voor type 9: een autismespectrumstoornis (ASS)

Anderzijds moet er door de school en het CLB reeds gewerkt zijn op zorgniveau 1 en 2 en moet er geargumenteed worden in een **gc-verslag** dat er om deze leerling te kunnen begeleiden in het gewoon onderwijs (gemeenschappelijk curriculum) er maatregelen nodig zijn die de school zelf niet kan nemen. Om deze maatregelen te helpen doorvoeren kan dan netwerkondersteuning aangevraagd worden.

FASE 3: INDIVIDUEEL AANGEPAST CURRICULUM (IAC)

Wanneer alle maatregelen en begeleiding binnen (en buiten) de school onvoldoende blijken om het gemeenschappelijk curriculum te blijven volgen, kan het CLB beslissen om met deze leerling over te stappen op een individueel aangepast curriculum. Het CLB schrijft dan een **verslag** uit voor een IAC in het gewoon onderwijs met mogelijke ondersteuning van het leersteuncentrum of een IAC in het buitengewoon onderwijs via handelingsplanning.

De keuze is dan aan de ouders om het IAC te verwezenlijken binnen een school gewoon of buitengewoon onderwijs. Wanneer echter het draagvlak van de school onvoldoende blijkt om adequaat tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van deze leerling, kan een overstap naar een school met een meer specifiek aanbod een zinvol alternatief zijn. De school kan in dat geval mits voldoende motivatie en samenwerking met het CLB, de inschrijving van deze leerling ontbinden.

Het schoolteam blijft de leerling en zijn ouders actief helpen en communiceert open met de betrokken partners. Het CLB-team bespreekt met de ouders, de leerling en het schoolteam de situatie van onvoldoende afstemming in de huidige school, overloopt de verschillende mogelijkheden die zich nu aanbieden en onderzoekt het keuzeproces.

1.3. WE WERKEN STEEDS HANDELINGSGERICHT

Concreet wil dit zeggen:

1. Onderwijsbehoeften staan centraal

Elke leerling is verschillend en heeft dus eigen onderwijsbehoeften. De leerkracht zal deze als aanknopingspunt gebruiken om zijn handelen te concretiseren. Dit vormt de basis voor een goede preventieve basiszorg.

2. Het gaat om afstemming en wisselwerking

Er is sprake van een wederzijdse beïnvloeding tussen leerkracht, leerling en ouders. Het is belangrijk dat de aanpak van de leerkracht steeds geëvalueerd en aangepast wordt en zodus goed afgestemd wordt op de leerling.

3. De leerkracht doet ertoe

De rol van de leerkracht is enorm belangrijk. De leerkracht heeft een cruciale bijdrage aan de positieve ontwikkeling van de leerlingen. Hij/zij zal streven naar een positief effect op zowel leerprestaties als het sociaal-emotioneel functioneren van de leerlingen.

4. Positiviteit

We starten steeds vanuit de talenten van de leerlingen en benaderen de leerlingen steeds op een positieve manier. We nemen de talenten als basis en gaan deze zoveel mogelijk inzetten om het welbevinden en het leren te stimuleren.

5. We werken constructief samen

Het is noodzakelijk dat er steeds samen gestreefd wordt naar een gemeenschappelijk doel. De leerkrachten van de school, de ouders en vooral de leerlingen gaan samen aan de slag.

6. Ons handelen is doelgericht

We gaan steeds aan de slag met een doel voor ogen. Dit doel kan een doel voor de hele klas zijn, voor een individuele leerling, voor een groepje leerlingen,... De doelen helpen ons om onze aanpak beter te kunnen evalueren. De doelen worden zoveel mogelijk SMART (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdsgebonden) opgesteld.

7. De werkwijze is systematisch en transparant

Het hele team staat achter de visie van de school. Er zijn duidelijke afspraken wat er van wie verwacht wordt en hoe we onze werkwijze kunnen bewaken.

1.4. ONS ZORGTEAM

SCHOOLINTERN:

De zorg wordt gedragen door heel het schoolteam:

- (Bijzondere) leerkrachten
- Zorgondersteuners
- Zorgcoördinatoren
- Directie

EXTERNE PARTNERS:

We krijgen hierbij ondersteuning van:

- Centrum voor leerlingbegeleiding (CLB): Noord-West-Brabant Vilvoorde
- Pedagogische begeleidingsdienst (PBD): OVSG
- Leersteuncentrum (LSC) - VONC
- Externe hulverleners: logopedisten, kinesisten, psychologen,...

Het kind en de ouders worden eveneens sterk betrokken.